

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Zastępca Dyrektora
Eliza Wiśniewska

DUS-II.055.14.2023.MBu

Warszawa, dnia 28 lipca 2023 r.

Szanowna Pani,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pani petycją w sprawie zasad zmniejszania i zawieszania świadczeń emerytalno-rentowych, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zasady łączenia pracy zarobkowej z pobieraniem emerytury lub renty uregulowane są przepisami art. 103-106 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251).

Z przepisów tych wynika, że bez względu na wysokość osiąganego przychodu z pracy nie podlega zawieszeniu ani zmniejszeniu emerytura kobiety, która ukończyła 60 lat, i mężczyzny, który ukończył 65 lat.

Prawo do emerytury przysługujące ubezpieczonemu z tytułu podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu w Polsce ulega jednak każdorazowo zawieszeniu (bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta) z powodu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W pozostałych przypadkach na zawieszenie prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub zmniejszenie ich wysokości wpływa przychód osiągany z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń emerytalnych i rentowych. Za taką działalność uważa się, zgodnie z art. 104 ustawy, zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową (np. pracę nakładczą, pracę wykonywaną na podstawie umowy zlecenia) albo prowadzenie pozarolniczej działalności.

Emerytura osoby, która nie osiągnęła powszechnego wieku emerytalnego, jest wypłacana w zmniejszonej wysokości, jeżeli przychód z pracy zarobkowej jest wyższy niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ale nie przekracza 130% tego wynagrodzenia. Natomiast osiąganie przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia powoduje zawieszenie prawa do pobierania świadczeń.

Jedną z podstawowych zasad ubezpieczenia społecznego jest reguła, że świadczenia są ekwiwalentem utraconych przychodów z pracy wskutek zaistnienia odpowiednich ryzyk ubezpieczeniowych.

Tylko w przypadku emerytur przysługujących po osiągnięciu pełnego wieku emerytalnego przyjęto, w ramach zreformowanego systemu emerytalnego, tezę, że są one zarobkami przesuniętymi w czasie. Teoretycznie zakłada się, że emeryt, który osiągnął pełny wiek emerytalny, przez długoletnie opłacanie składek wypracował środki na wypłatę swego świadczenia. Tezy tej nie można jednak w żaden sposób przyjąć w przypadku pozostałych świadczeń, kiedy prawo do nich przysługuje nieraz po bardzo krótkim okresie ubezpieczenia. Z uwagi na poziom świadczeń emerytalnych, ustawa o emeryturach i rentach z FUS dopuszcza rozwiązania kompromisowe polegające na możliwości uzyskania dodatkowych przychodów przez rencistów i osoby pobierające wcześniejsze emerytury, ale w ramach ściśle określonych przez ustawodawcę zasad, tak aby mogli oni poprawić poziom życia, a jednocześnie, aby świadczenie nie było dodatkiem do przychodu osiąganego z pracy. Problem ograniczenia lub zakazu całkowitego łączenia pracy zarobkowej z pobieraniem emerytury jest problemem niezwykle kontrowersyjnym, wzbudzającym emocje społeczne i z tego powodu wymagającym kompromisowych rozwiązań, które, z jednej strony, pozwalają uzupełnić dochodami z pracy emeryturę, ale z pewnymi ograniczeniami. Możliwość uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury, emerytury pomostowej czy nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego jest przywilejem i wyjątkiem w odniesieniu do powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego. Ustawodawca ma prawo wprowadzać dodatkowe warunki, których spełnienie umożliwi uzyskanie prawa do wcześniejszego świadczenia. Jednym z takich warunków jest wprowadzenie limitów zarobkowych dla osób, które pobierają takie świadczenie i chcą nadal kontynuować zatrudnienie. W związku z tym w Ministerstwie nie są prowadzone prace w zakresie przez Panią postulowanym.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

